

Marga Haas

PAREL DUIKEN

*52 bijbelse verrassingen
voor het hele jaar*

Marga Haas

PAREL DUIKEN

*52 bijbelse verrassingen
voor het hele jaar*

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Ontwerp omslag: Bram Dijkstra | Vernuftige Werken

Opmaak binnenwerk: Mulder van Meurs

ISBN paperback 978 90 239 5445 3

ISBN e-book 978 90 239 5446 0

NUR 707

www.kokboekencentrum.nl

© 2018 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Woord vooraf	9
Najaarsschoonmaak <i>1^e zondag van advent</i>	12
Uw wil geschiede <i>2^e zondag van advent</i>	14
De minste dienaar <i>3^e zondag van advent</i>	16
Dubbel verborgen <i>4^e zondag van advent</i>	18
Lichtend kind <i>Zondag na Kerst</i>	20
Kraamcadeautje <i>Epifanie</i>	22
Vertrouw op de Ene <i>1^e zondag van epifanie</i>	24
De wijn is op <i>2^e zondag van epifanie</i>	26
Hier ben ik <i>3^e zondag van epifanie</i>	28
Met gezag <i>4^e zondag van epifanie</i>	30
Ga! <i>5^e zondag van epifanie</i>	32
Heb je vijanden lief <i>6^e zondag van epifanie</i>	34
De menigte <i>7^e zondag van epifanie</i>	36
Maak je geen zorgen <i>8^e zondag van epifanie</i>	38
Breken <i>1^e zondag van de veertigdagen</i>	40
Palliatieve zorg <i>2^e zondag van de veertigdagen</i>	42
Strijken <i>3^e zondag van de veertigdagen</i>	44

Liefde en lijden	<i>4^e zondag van de veertigdagen</i>	46
Mirre	<i>5^e zondag van de veertigdagen</i>	48
Gerstebrood	<i>6^e zondag van de veertigdagen</i>	50
Feest van de leegte	<i>Pasen</i>	52
Verschijnen en verdwijnen	<i>2^e zondag van Pasen</i>	54
Een brandend hart (1)	<i>3^e zondag van Pasen</i>	56
Een brandend hart (2)	<i>4^e zondag van Pasen</i>	58
Instrument	<i>5^e zondag van Pasen</i>	60
De vrede van Christus	<i>6^e zondag van Pasen</i>	62
Godverlaten	<i>7^e zondag van Pasen</i>	64
Woorden, woorden, woorden	<i>Pinksteren</i>	66
Het beloofde land	<i>Trinitatis</i>	68
We zijn met velen	<i>1^e zondag van de zomer</i>	70
Je leven verliezen	<i>2^e zondag van de zomer</i>	72
Navelstaren	<i>3^e zondag van de zomer</i>	74
Heb God lief	<i>4^e zondag van de zomer</i>	76
Ontvangen	<i>5^e zondag van de zomer</i>	78
Uw koninkrijk kome	<i>6^e zondag van de zomer</i>	80
Bezit	<i>7^e zondag van de zomer</i>	82
Zon en regen	<i>8^e zondag van de zomer</i>	84
Onbewogen	<i>9^e zondag van de zomer</i>	86
De kruik en de bron	<i>10^e zondag van de zomer</i>	88
Maak je geen zorgen	<i>11^e zondag van de zomer</i>	90
God ontmoeten	<i>12^e zondag van de zomer</i>	92

Het verloren schaap	<i>13^e zondag van de zomer</i>	94
De eerste en de laatste	<i>1^e zondag van de herfst</i>	96
De verloren kudde	<i>2^e zondag van de herfst</i>	98
Als een kind	<i>3^e zondag van de herfst</i>	100
Aan het licht komen	<i>4^e zondag van de herfst</i>	102
Haarscheurtjes en barsten	<i>5^e zondag van de herfst</i>	104
Wie ben ik?	<i>6^e zondag van de herfst</i>	106
Reserveolie	<i>7^e zondag van de herfst</i>	108
De arbeiders van het elfde uur	<i>8^e zondag van de herfst</i>	110
Christus dienen	<i>9^e zondag van de herfst</i>	112
Hij nam een kind	<i>Zondag Voleinding</i>	114
Verantwoording		117
Register op bijbelplaats		119

Woord vooraf

Toen ik veertig werd, gaf ik mezelf de stilte cadeau. Ik ging mediteren. Elke werkdag begon vanaf toen met twintig minuten stilte. God en geloof zijn altijd belangrijk geweest in mijn leven, maar nu veranderde er iets wezenlijks. Langzamerhand verschoof ik vanuit het centrum van mijn bestaan naar de rand en nam God het middelpunt in. Dat zijn grote woorden en het is zeker niet ieder moment van elke dag zo, maar de beweging is door de jaren heen duidelijk waarneembaar.

Ik verdiepte me in meditatie en stilte, maar vooral in de christelijke mystiek. De middeleeuwse Meester Eckhart was een broodnodige richtingwijzer op mijn pad de stilte en de diepte in. Ik startte een leesgroep christelijke mystiek en zo kwamen tochtgenoten op mijn pad. Mensen die met me meegroeien en met wie ik samen op zoektocht ben.

De verschuiving in mijn innerlijk heeft grote gevolgen voor de manier waarop ik in het leven sta, maar vooral ook voor mijn geloof; voor de vraag hoe ik tegen God aankijk en hoe ik de bijbel lees. Die oude woorden gaan op een totaal nieuwe manier tot me spreken. Om daarmee bewust bezig te zijn, schrijf ik elke twee weken een korte overweging bij een bijbeltekst. Die publiceer ik op mijn blog 'Parelduiken in de bijbel' (zie www.margahaas.nl). Mijn blog is een poging

tot het opnieuw verstaan van de oude woorden. Je zou ook kunnen zeggen: een reisverslag van mijn weg de diepte in. In alle voorlopigheid.

In deze bundel zijn uit de eerste vijf jaargangen 52 ‘Parelduikers’ samengebracht, voor elke week een. Deze overwegingen hebben een duidelijke link met het ritme van het kerkelijk jaar. Lees ze voor jezelf, op een vast moment in de week, als persoonlijke verdieping. Of samen, bijvoorbeeld bij de maaltijd op zondag. Of gebruik ze als opening van een vergadering of bijeenkomst. Of als bezinningsmoment van de kerkenraad.

Een praktisch punt: Pasen verspringt. Deze bundel loopt goed in 2018/2019. In andere jaren zijn er meestal minder zondagen in de tijd van epifanie. Dan kan het handig zijn om de laatste (paar) overweging(en) van die periode over te slaan en door te schuiven naar de zomer, die dan meer weken telt.

Een goede duik!

Marga Haas
Pinksteren 2018

*Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in
de wildernis een pad voor onze God.*

Jesaja 40:3

Najaarsschoonmaak

De laatste weken word ik gedreven door een milde opruimwoede. Ik werk de fotoboeken van de kinderen bij. Ik onderwerp de boekenkast aan een strenge selectie. Tussendoor blader ik stapels supermarktmagazines door, knip recepten uit die ik wil bewaren en gooi de tijdschriften bij het oud papier. En van oude opdrachten en interviews kunnen de verslagen en aantekeningen best weg. Heerlijk.

Heerlijk, ja. Maar het verbaast me ook. Wat is het ineens dat al het overbodige mijn werkkamer uit moet, het huis uit moet? Was er een kritische grens bereikt en reageer ik daarop? Aan de tijd van het jaar zal het niet liggen – opruimen is meer iets van het voorjaar.

Toch klopt het. ‘Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in de wildernis een pad voor onze God,’ schrijft Jesaja. Een tekst die in de tijd van advent, de tijd van verwachting zeer op zijn plek is. Ik zie het levendig voor me. Baan een weg, effen een pad – verwijder alle obstakels, zorg ervoor dat er de mogelijkheid is om intrede te doen, maak plaats voor de komst van het kerstkind. Maak ruimte, maak ruimte, maak ruimte. Dat is waartoe je hier opgeroepen wordt.

Nu zal God zich niet laten tegenhouden door een stapel AllerHandes. Maar wel door allerlei ouds dat ik wil vasthouden, niet weg durf te doen of waar ik me aan gehecht heb. Uitspraken van anderen over mij, die aan me blijven kleven. De verwachtingen die ik van mezelf heb, de beelden van mezelf die ik moet waarmaken. Het voortdurende gevoel dat ik moet bewijzen dat ik de moeite waard ben. Wil ik dat het kerstkind intrede doet in mijn leven, zal ik er ruimte voor moeten maken. Wil ik dat God een serieuze rol speelt in mijn bestaan, dan zal ik tijd en aandacht moeten reserveren. Wil ik voor een tijd een plaats zijn van God, dan moet ik leeg worden van andere dingen.

Advent – tijd voor een inwendige najaars schoonmaak!

*En Maria zeide: Zie, de dienstmaagd des Heren;
mij geschiede naar uw woord.*

Lucas 1:38 (NBG)

Uw wil geschiede

‘Uw wil geschiede.’ Ik bid het in de kerk vaak op de automatische piloot mee. Maar als je erover gaat nadenken, betekent het nogal wat. *Úw* wil geschiede. En niet de mijne. Het zijn slechts drie woorden, maar oef, wat een slecht verteerbare boodschap voor een mondige, ontwikkelde en eigenwijze eenentwintigste-eeuwer!

Maar, in alle onrust van mijn leven, hoe weet ik wat mijn wil is en wat de wil van God is? Hoe moet ik onderscheiden wat ik *wél* kan willen, omdat het in lijn staat met de wil van God, en wat ik moet loslaten? Over zeven eeuwen heen geeft de mysticus Meester Eckhart mij een antwoord. Je hebt zelf een meetinstrument om dat onderscheid te maken, schrijft hij. En dat is je gevoel van innerlijke vrede. Als je iets *wílt*, ben je blijkbaar niet in vrede met het verloop van je leven nu. Je wilt het anders dan het gaat. Vrede heb je alleen als je leven loopt zoals jij wilt. Of nee, anders: vrede heb je alleen als jij wilt dat je leven loopt zoals het loopt. ‘Onvrede in jezelf ontstaat altijd uit eigenwilligheid,’ schrijft hij. ‘Of je dat nu merkt of niet.’

Hij heeft een punt. Innerlijke vrede is niet mogelijk als je iets *wílt*, als je met ontevreden gevoelens je ogen richt op dat wat (nog) niet is of nooit geweest is. Of,

positief gesteld: voorwaarde voor innerlijke vrede is dat je kunt ontvangen wat zich hier en nu aandient.

Bedoelt Meester Eckhart met 'de wil van God' dat God macht heeft over ons leven en tot in de kleinste details bepaalt wat er gebeurt? Nee. Hij laat zien: waar onze wil is, kan God niet zijn. En Eckhart moedigt ons aan om onze wil op te geven en zo in onszelf ruimte te maken om vervuld te worden van en door God. Hij bedoelt: als je leeft in en met en bij God, kan er geen onvrede zijn, want in God is zuiver vrede. Als je voelt dat je iets wilt en dus onvrede in je hebt, dan ben je blijkbaar niet helemaal in en bij en met God.

Maria gaat ons voor op deze weg van je leeg maken voor God. 'Mij geschiede naar uw woord' is haar antwoord op de boodschap van de engel die haar vertelt een kind te zullen krijgen van de Allerhoogste. Zij maakt ruimte voor God in zichzelf en wordt dan van God vervuld. Letterlijk en figuurlijk draagt zij zijn vrucht.

M

arga Haas stoft de oude bijbelteksten af en presenteert ze zo fris en sprankelend, zo eerlijk, open en ontwapenend, dat ze mensen van nu op een nieuwe manier aanspreken.

In deze bundel zijn 52 korte overwegingen samengebracht – een voor elke week, op het ritme van het jaar. Ze geven stof tot nadenken en vragen erom herlezen te worden. Rond de gezamenlijke maaltijd op zondag, tijdens een stil moment voor jezelf of juist ter opening van een vergadering.

Marga Haas is geestelijk verzorger in een hospice, schrijft columns voor diverse tijdschriften en spreekt door het hele land. Haar geheel eigen geluid is gevormd door meditatie, de mystieken en de deuken en barsten die zij in haar eigen leven opliep.

"In heldere korte stukjes worden belangrijke mystieke inzichten vertaald naar het gewone leven, zodat je een vermoeden van Leven krijgt."

Jean-Jacques Suurmond

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

www.margahaas.nl

ISBN 978 90 239 5445 3 | NUR 707

